

TLAČOVÁ SPRÁVA

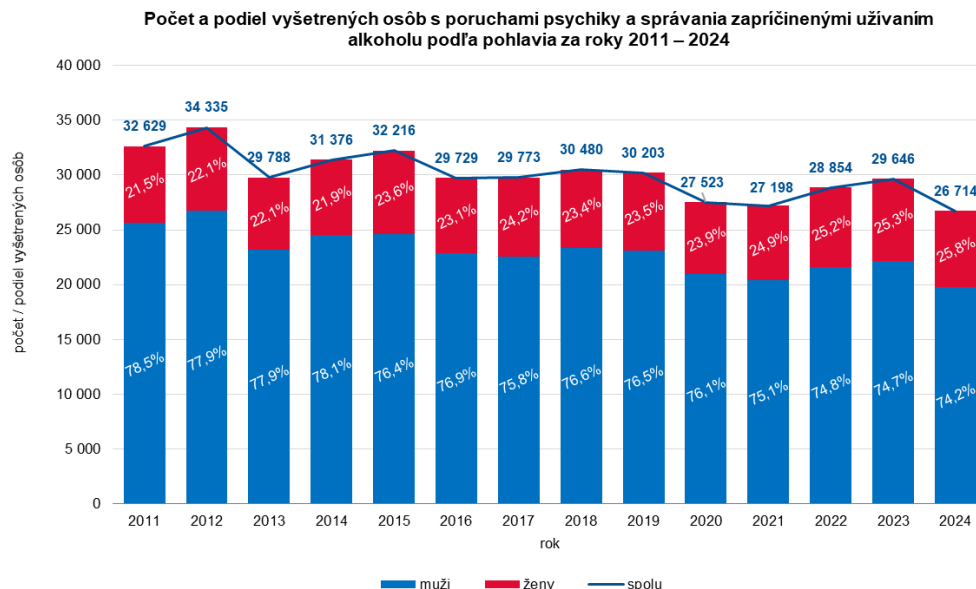
NCZI: Závislých od alkoholu je menej, ubúda najmä mužov

Bratislava, 12. 11. 2025

V psychiatrických ambulanciách bolo v roku 2024 kvôli problémom s alkoholom vyšetrených historicky najmenej ľudí. Ukázali to dáta Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI), z ktorých vyplýva, že medzi alkoholikmi sa zvyšuje zastúpenie žien. V súvislosti s užívaním alkoholu bolo vlni hospitalizovaných takmer 14-tisíc ľudí, 17 % z nich s diagnózou alkoholová cirhóza pečene.

„Pre poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu bolo vlni v psychiatrických ambulanciách vyšetrených 26 714 osôb, u 76 % z nich bol diagnostikovaný syndróm závislosti od alkoholu. Ide o najnižšie počty v sledovanom období rokov 2011 až 2024,“ uvádza hovorkyňa NCZI Alena Krčová.

Klesajúci trend je výrazný najmä u mužov, keď oproti rokom 2019 až 2023 klesol počet vyšetrených mužov v minulom roku o 9 % a oproti rokom 2011 až 2015 o 21 %. Ženy tvorili približne štvrtinu vyšetrených. Ich podiel na celkovom počte pacientov sa v rokoch 2011 až 2024 pozvoľne zvyšoval z 22 % v roku 2011 na zatiaľ najvyššie zastúpenie – 26 % v roku 2024.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Cieľom NCZI je vďaka digitalizácii uľahčiť a zjednodušiť procesy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Kontaktné údaje:

Mgr. Alena Krčová, vedúca oddelenia komunikácie

Tel.: +421 902 671 045, mail: alena.krcova@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

Zostupný trend naznačuje aj počet osôb vyšetrených v súvislosti s alkoholom prvýkrát v živote. V psychiatrických ambulanciách bolo novovyšetrených o 16 % menej ľudí ako priemerne za obdobie 2019 až 2023 a o 27 % menej ako priemerne za obdobie 2011 až 2015. V roku 2024 išlo o vôbec najnižší počet nových prípadov (5 746), a to u mužov aj u žien. Medzi novodiagnostikovanými pacientmi boli v sledovanom období najviac zastúpení muži vo veku 45 až 54 a 35 až 44 rokov.

Hospitalizácie kvôli alkoholu

V roku 2024 bolo **ukončených 13 863 hospitalizácií na ochorenia súvisiace s užívaním alkoholu**. Tento počet je blízky priemernému počtu hospitalizácií v poslednom desaťročnom období (2014 až 2023), čo naznačuje stabilný trend. Zastúpenie mužov a žien v ústavnej liečbe pre problémy s alkoholom sa v priebehu rokov výrazne nemenilo.

Úmrtím bolo minulý rok ukončených 304 hospitalizácií, čo predstavuje približne 2 % z počtu všetkých hospitalizácií na ochorenia spojené s užívaním alkoholu.

V štruktúre hospitalizácií podľa diagnóz dlhodobo dominujú **poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu**. V roku 2024 tvorili 81 % (11 168) zo všetkých hospitalizácií na ochorenia v súvislosti s konzumáciou alkoholu. Z nich viac ako polovica (56 %) boli hospitalizácie na syndróm závislosti od alkoholu a viac ako jedna štvrtina (27 %) boli hospitalizácie z dôvodu abstinenčného syndrómu, resp. abstinenčného syndrómu s delíriom.

Na **alkoholovú cirhózu pečene** bolo v roku 2024 hospitalizovaných 2 336 pacientov (17 %), čo bol tretí najvyšší počet v pozorovanom období. Hospitalizácia bola v roku 2024 ukončená úmrtím v 12 % (284 prípadov). Z ďalších ochorení súvisiacich s užívaním alkoholu bolo 192 hospitalizácií na diagnózu toxický účinok etanolu (vyše 1 %). V menšom počte sa vyskytovali chronická pankreatitída zapríčinená alkoholom, alkoholová polyneuropatia, alkoholová gastritída, alkoholová kardiomyopatia, náhodná otrava a priotrávenie alkoholom a toxický účinok metanolu.

V roku 2024 dobrovoľne ukončilo svoj život 467 ľudí, **pričom 32 % (150) samovrážd bolo vykonaných za prítomnosti alkoholu alebo návykovej (psychotropnej) látky**. Podiel bol vyšší u mužov (33 %) ako u žien (25 %). Z 808 samovražedných pokusov bola prítomnosť alkoholu, resp. návykovej látky zistená pri 42 % (336) pokusov. U mužov bol podiel vyšší (50 %) ako u žien (34 %). *Pozn.: NCZI eviduje samovražedné pokusy tých osôb, ktorým bola po pokuse poskytnutá zdravotná starostlivosť v psychiatrických útvaroch zdravotníckych zariadení.*

Rodičky užívajúce alkohol počas tehotenstva

Potešujúce je, že na Slovensku kontinuálne klesá počet žien, ktoré užívajú alkohol počas tehotenstva. Z posledných spracovaných údajov za rok 2023 bolo z celkového počtu 48 812 pôrodov evidovaných **178 prípadov rodičiek, ktoré konzumovali alkohol**. Pre porovnanie: na začiatku sledovaného obdobia (v roku 2011) bolo zaznamenaných až 402 prípadov. Z hľadiska vzdelania (v prepočte na 1 000 rodičiek s daným vzdelaním) išlo najmä o ženy so stredným vzdelaním bez maturity a základným vzdelaním. Najvyššie zastúpenie z pohľadu veku (v prepočte na 1 000 rodičiek

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Cieľom NCZI je vďaka digitalizácii uľahčiť a zjednodušiť procesy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

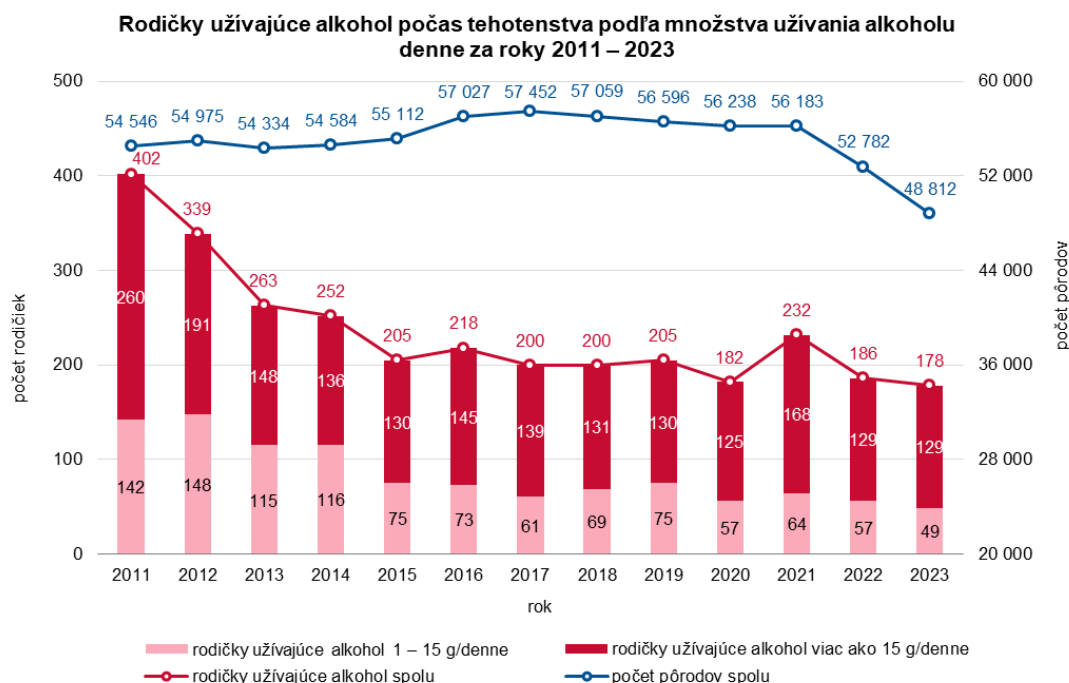
Kontaktné údaje:

Mgr. Alena Krčová, vedúca oddelenia komunikácie

Tel.: +421 902 671 045, mail: alena.krcova@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

v danej vekovej skupine) mali 15- až 19-ročné dievčatá. Zaujímavosťou je, že 55 % žien, ktoré v roku 2023 konzumovali alkohol počas tehotenstva, bolo vydatých.

Čo je fetálny alkoholový syndróm?

Je dokázané, že alkohol počas tehotenstva je rizikovým faktorom, ktorý môže viesť k poruchám rastu, spontánnemu potratu, predčasnemu pôrodu, či narodeniu dieťaťa s nízkou pôrodnou hmotnosťou. Alkohol prechádza placentou a krvou do plodu a keďže ten ho nedokáže odbúrať, jeho koncentrácia je po 2 až 3 hodinách dokonca vyššia ako u matky.

Fetálny alkoholový syndróm je súbor príznakov u novorodenca, ktoré vznikli počas tehotenstva následkom nadmerného pitia alkoholu u matky. Niektoré príznaky sa objavia až v neskoršom veku. **Majú dlhodobý charakter a ovplyvnia zdravie dieťaťa i jeho zaradenie do spoločnosti na celý život. Tu sú niektoré z nich:**

- trvalé poškodenie mozgu,
- dysmorfické znaky tváre (spojené s poruchami vnímania a správania),
- intelektuálne a emocionálne problémy.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Cieľom NCZI je vďaka digitalizácii uľahčiť a zjednodušiť procesy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Kontaktné údaje:

Mgr. Alena Krčová, vedúca oddelenia komunikácie

Tel.: +421 902 671 045, mail: alena.krcova@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk